

Bestuursagenda GR GGD en VT Haaglanden 2023-2026

[Versie 2025]

Samenvatting

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden legt in deze bestuursagenda de uitgangspunten en prioriteiten vast voor GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden in de jaren 2023-2026.

Met de bestuursagenda geeft het bestuur richting voor de resterende jaren van deze bestuursperiode.

GGD Haaglanden

- *Uitvoering geven aan de vijf ambities vanuit de visie 2030:*
- ❖ *Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid - opdrachten in het kader van IZA en GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie*
- ❖ *Adviseur voor een gezonde leefomgeving - opdrachten in het kader van GALA dragen bij aan de realisatie van deze ambitie*
- ❖ *Regionale partner acute problemen publieke gezondheid*
- ❖ *Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt*
- ❖ *Deskundige, proactieve organisatie*

Veilig Thuis Haaglanden

- *Stabiliseren van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.*
- *Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen*
- *Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers*
- *Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.*
- *Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming*
- *Samenwerking met netwerkpartners en lokale teams van gemeenten*

GR Algemeen

- *Opvolging geven aan de evaluatie van de GR en de uitvoeringsagenda*
- *Blijvend betrekken van gemeenteraden bij de inhoudelijke ontwikkelingen*

Aan de slag voor een GEZOND en VEILIG Haaglanden

Inleiding

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden wil werken vanuit een meerjarenagenda waarin de prioriteiten voor GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden vastgelegd zijn.

Het bestuur geeft dit, samen met de directeur publieke gezondheid (DPG) en de directeur Veilig Thuis (DVT), vorm met deze bestuursagenda voor de jaren 2023 tot en met 2026. De bestuursagenda legt de inhoudelijke accenten op de werkzaamheden vanuit de wettelijke kaders van de Wet publieke gezondheid (voor GGD Haaglanden), de Wet maatschappelijke ondersteuning (voor Veilig Thuis Haaglanden) en Wet gemeenschappelijke regeling (voor GR algemeen). Dit is de eerste bestuursperiode van het algemeen bestuur dat er met een bestuursagenda gewerkt wordt. De ambitie is om iedere bestuursperiode een nieuwe bestuursagenda op te stellen met een looptijd van maximaal vier jaar.

Bestuursagenda in relatie tot landelijke ontwikkelingen

De bestuursagenda 2023-2026 staat niet op zichzelf, de agenda sluit aan bij en is onderdeel van ontwikkelingen en netwerken op regionaal en landelijk niveau.

Al deze genoemde ontwikkelingen geven richting aan het werk van GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden.

Beide uitvoeringsorganisaties blijven dan ook continue de vertaling maken van deze ontwikkelingen naar de regionale schaal en impact op lokale gemeenten.

Deze bestuursagenda is onderverdeeld in drie hoofdstukken: GGD Haaglanden, Veilig Thuis Haaglanden en GR algemeen.

GGD Haaglanden: op koers voor een gezonde regio

Inleiding

De missie van GGD Haaglanden is het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid in regio Haaglanden. Vanuit een wettelijke basis wordt gewerkt aan een regio van gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving. Ontwikkelingen in de samenleving leiden hierbij tot nieuwe uitdagingen en mogelijkheden voor de publieke gezondheid. Gezondheidsverschillen in onze regio nemen toe en het versterken van bestaanszekerheid is van belang voor het tegengaan van gezondheidsachterstanden.

In 2021 is door het algemeen bestuur de Visie 2030 voor GGD Haaglanden vastgesteld. De visie is een gezamenlijk perspectief op de toekomst wat richting geeft aan hoe GGD Haaglanden zich verder wil ontwikkelen als deskundige en proactieve organisatie in het domein van publieke gezondheid. De uitvoering van deze visie loopt tot en met 2030, beslaat deze bestuursperiode en is daarmee een richtinggevend document voor deze bestuursagenda.

Visie 2030

GGD Haaglanden heeft op grond van de Visie 2030 als uitgangspunten positieve gezondheid en een integrale blik op preventie. Met de kernwaarden toegewijd, deskundig, proactief en onafhankelijk wordt invulling gegeven aan vijf ambities:

- ❖ Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid
- ❖ Adviseur voor een gezonde leefomgeving
- ❖ Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
- ❖ Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
- ❖ Deskundige, proactieve organisatie

Een tussentijdse evaluatie van de Visie 2030 in 2024 liet zien dat GGD Haaglanden goed op koers ligt met deze ambities. Een aantal aanbevelingen uit de evaluatie worden geïmplementeerd. Het gaat daarbij om:

- ❖ Feitelijke informatie volgens de huidige stand van de wetenschap verspreiden, met begrip voor en in aansluiting op de diverse meningen in de samenleving;
- ❖ Samenwerking tussen gezondheid, welzijn en veiligheid versterken en de expertise van de GGD inzetten in multi-problematiek;
- ❖ Meer aandacht voor maatwerk per wijk/buurt/gemeente bij het verkleinen van gezondheidsachterstanden;
- ❖ Zichtbaarheid van de activiteiten vergroten binnen de ambitie veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt;
- ❖ Behaalde successen delen.

Samenwerking met de JGZ

Publieke gezondheid in Haaglanden is belegd bij drie organisaties: GGD Haaglanden, JGZ Zuid-Holland West en JGZ Den Haag. GGD Haaglanden zet in op intensivering van de samenwerking met beide JGZ-organisaties. In deze samenwerking kan het goed zijn na te gaan hoe kansen te benutten en knelpunten op te lossen. Samenwerking in de publieke gezondheidszorg draagt bij aan een eenduidige koers. Voor de gezondheid van kinderen en jongeren is een effectieve en efficiënte uitvoering van preventieve activiteiten zoals Kansrijke start, Kind naar gezond gewicht, verhogen van de vaccinatiegraad, Gezonde school en mentaal welbevinden belangrijk.

Gelijke kansen op een goede gezondheid

In regio Haaglanden zijn de gezondheidsverschillen groot. Deze verschillen zijn afhankelijk van achtergrond, opleiding en positie in de maatschappij. Als bestuur zetten we ons in voor gelijke kansen op een goede gezondheid voor alle inwoners van

Haaglanden. De oorzaken van een verslechterde gezondheid liggen niet zozeer in ongezond gedrag, maar vooral in de complexe ongelijkheid in de samenleving. Niet iedereen beschikt over de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om gezonde(re) keuzes te maken. De aanpak van gezondheidsachterstanden vergt dan ook meer dan alleen de inzet op gezond gedrag. Gezondheid invlechten in meer beleidsterreinen ('health in all policies') en een langdurige gebiedsgerichte aanpak met de mensen om wie het gaat, is noodzakelijk. Bestaanszekerheid is een voorwaarde voor het verder kunnen verkleinen van gezondheidsachterstanden.

GGD Haaglanden is de regionale wegwijzer voor gelijke gezondheidskansen – voor inwoners, gemeenten en voor andere organisaties in de regio. De GGD vertaalt en duidt gezondheidsdata en inzichten in effectief gezondheidsbeleid. Daarbij zet de GGD zich met prioriteit in voor inwoners die dat extra nodig hebben: gelijke kansen betekent allereerst het aanpakken van vermijdbare gezondheidsachterstanden.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zetten ook in op het tegengaan van gezondheidsverschillen. GALA streeft naar het bredere doel van een gezonde generatie in 2040. In IZA staat de intensivering van de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars, zorgpartijen en partners in het sociaal domein centraal. AZWA stelt gelijkwaardiger toegang tot zorg en welzijn en het afwenden van het arbeidsmarkttekort centraal. Het doel van IZA / AZWA is de beweging naar voren, van zorg naar gezondheid, en dus is meer inzet nodig op preventie, samenwerking in de keten en verbinding tussen het medisch en het sociaal domein. Beschikbare middelen verschuiven naar (collectieve) preventie - zij het nog beperkt. Zo blijft de zorg toegankelijk voor wie het

echt nodig heeft. Hierbij wordt met een integrale blik gekeken naar de realisatie van een gezonde(re) leefstijl.

GGD Haaglanden biedt per gemeente maatwerk in advisering, samenwerking en desgewenst uitvoering. Regionaal vervult GGD Haaglanden onder andere de rol van onafhankelijk adviseur, kennismakelaar, samenwerkingspartner en regionale ketencoördinator. Het bestuur ziet GGD Haaglanden, als verlengd lokaal bestuur, als belangrijke speler in de regionale preventiestructuur. Uitvoering van de taken vindt plaats op basis van de afspraken die op grond van IZA/AZWA tussen gemeenten, zorgaanbieders, welzijnspartners en zorgverzekeraars zijn gemaakt in RIGA (H4) en Haaglanden Gezonder! (H5). De ambitie is om de regionale preventie-infrastructuur en de rol van de GGD hierin de komende jaren verder uit te bouwen.

Gezonde leefomgeving

Publieke gezondheid wordt medebepaald door de fysieke en sociale leefomgeving van mensen. In die fysieke leefomgeving verandert de komende jaren veel. Grote maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, de energietransitie en woningtekorten hebben allemaal effect op de leefomgeving. In alle gemeenten in de regio Haaglanden wordt de komende jaren op grote schaal gebouwd en verdicht. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet geeft gezondheid een prominente plek in ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving een belangrijk thema is. GGD Haaglanden is bij uitstek de adviseur van en voor gemeenten en andere organisaties in de regio als het gaat om de interactie tussen de leefomgeving, gedrag en gezondheid in kader van de Omgevingswet. De GGD vertaalt actuele (wetenschappelijke) inzichten op dit gebied naar de lokale context en draagt zo bij aan (her)ontwikkeling van de regio. Inzichten maakt GGD Haaglanden regionaal beschikbaar en bruikbaar. Daarnaast ligt

een verplichte rol bij de GGD in de advisering over gezondheid in het kader de Omgevingswet voor de hand. Dat past bij de intentie van het bestuur om te werken aan 'health in all policies'.

Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit is een van de thema's binnen de ambitie gezonde leefomgeving waar het bestuur deze jaren op inzet. Naar aanleiding van het rapport over luchtkwaliteit in Haaglanden (2023) heeft de GGD een 'plan van aanpak Luchtkwaliteit' ontwikkeld wat een gezamenlijke aanpak beoogt op vijf belangrijke thema's; mobiliteit, schoonbouw, houtstook, energietransitie en glastuinbouw. GGD Haaglanden werkt met een stapsgewijze aanpak met de gemeenten aan de uitvoering van het plan, rekening houdend met verschillende snelheden. Het bestuur beraadt zich in 2026 op een mogelijk vervolg van de regionale aanpak Luchtkwaliteit.

Regionale partner acute problemen publieke gezondheid

GGD Haaglanden wil acute gezondheidsproblemen allereerst voor zijn: toezicht houden, vroegtijdig signaleren en vroegtijdig ingrijpen leiden niet alleen tot gezondheidswinst, maar ook tot lagere (zorg)kosten. Daarnaast investeert GGD Haaglanden in kennis en capaciteit om de regio optimaal voor te bereiden – ook op langdurige, grootschalige gezondheidsbedreigingen, zoals de coronacrisis enige jaren geleden. Het bestuur hecht eraan dat GGD Haaglanden op die manier bijdraagt aan weerbaarheid. GGD Haaglanden adviseert inwoners, gemeenten en andere organisaties in de regio Haaglanden bij acute problemen in de publieke gezondheid. GGD Haaglanden is ook uitvoerder van gezondheidsbewakende en -beschermende maatregelen, zoals toezicht en vaccinatie. GGD Haaglanden heeft daarbij specifiek oog voor niet- en minder zelfredzame inwoners.

Pandemische paraatheid

Begin 2023 is er vanuit het Rijk gestart met het programma VIP "versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid". Dit betekent een impuls voor de kwaliteit van en personele capaciteit voor de infectieziektebestrijding bij de GGD in reguliere, niet-pandemische tijden en zo paraat te staan voor toekomstige uitbraken. De financiering voor de versterking van de GGD wordt tot eind 2028 gedekt vanuit de begroting van VWS. Het huidige informatiesysteem van de GGD is tijdens de coronacrisis onvoldoende veilig en robuust gebleken. De afgelopen jaren is in een programma met VWS, RIVM en GGD GHOR Nederland en met middelen van VWS gewerkt aan een voldoende robuust informatiesysteem. In september 2025 heeft het Adviescollege ICT-toetsing de resultaten van haar onderzoek gepubliceerd. De minister van VWS is voornemens om het programma Pandemische Paraatheid IV te stoppen maar wel de huidige systemen te vervangen door één landelijk IZB-systeem. Daarnaast wordt de harmonisering en modernisering van de basisprocessen waar mogelijk gecontinueerd.

Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt

We zien dat de gezondheidsverschillen in de regio toenemen. Voor kwetsbare inwoners in de regio is zorg of hulp bij de gezondheid soms niet betaalbaar of niet toegankelijk. Het is de taak van de GGD om goed zicht te houden op de gaten in het systeem, zeker in een polariserende samenleving met onzekerheden gerelateerd aan militaire dreiging. GGD Haaglanden brengt in beeld waar een schakel in de gezondheidsketen ontbreekt of niet goed functioneert. Het kan dan gaan om individuele gevallen, om (nieuwe) groepen of om thema's die de gehele samenleving aangaan. Het gaat daarbij ook over het signaleren waar een gat valt tussen preventie en zorg.

In 2026 start de afdeling maatschappelijke zorg en veiligheid. De activiteiten die de GGD heeft op het gebied van de OGGZ en direct of meer indirect t.b.v. kwetsbare inwoners worden hierin ondergebracht, bijvoorbeeld de coördinatie van Publieke Gezondheidszorg voor Asielzoekers, als ook het meldpunt zorgwekkend gedrag en de activiteiten op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Forensische geneeskunde zal ook onderdeel gaan uitmaken van deze afdeling. De forensische geneeskunde (lijkschouw, maar bijvoorbeeld ook het letselsprekkuur) is in beweging vanwege schaarste op de arbeidsmarkt en daardoor roosterproblematiek in het hele land. GGD-en gaan daarom hun krachten bundelen en werken toe naar landelijk werkgeverschap voor de forensisch artsen.

Deskundige, proactieve organisatie

Het werkveld van de GGD is de samenleving, en die is altijd in beweging. Het werkveld is complex: er wordt integraal gewerkt aan gezondheid en meer in netwerken. Daarom wil GGD Haaglanden zich blijven ontwikkelen tot een succesvolle netwerkorganisatie, die in steeds wisselende verbanden samenwerkt aan de missie: het realiseren van gezondheid als een publiek goed.

Er is verhoogde aandacht voor informatieveiligheid en GGD Haaglanden voldoet aan de norm voor informatieveiligheid in de zorgsector (NEN7510) en de kwaliteit van de dienstverlening (ISO 9100). Vanwege steeds meer digitalisering, maar ook vanwege cyberdreiging blijft informatieveiligheid voor GGD Haaglanden een speerpunt blijven.

Daarnaast behoudt GGD Haaglanden een belangrijke rol in het opleiden van haar medewerkers. Het is cruciaal om te blijven voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen (o.a. BIG-registratie).

Door het opleiden van medewerkers beoogt GGD Haaglanden expertise vast te houden binnen de organisatie, bijvoorbeeld als het gaat om artsen Maatschappij & Gezondheid.

Veilig Thuis Haaglanden: een organisatie in ontwikkeling

Inleiding

Kindermishandeling en huiselijk geweld zijn grote en hardnekkige maatschappelijke problemen met vaak ingrijpende gevolgen voor de betrokkenen. Onderzoek laat zien dat kindermishandeling en huiselijk geweld gaat om complexe en hardnekkige problematiek. De urgentie van het verder verbeteren van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is dus groot. Alle inwoners van Haaglanden moeten veilig kunnen zijn in de privéomgeving. Om dit te bereiken moeten huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter in beeld komen, moet er gewerkt worden aan duurzame oplossingen en moet er daarbij aandacht zijn voor specifieke doelgroepen en vormen van geweld.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis richt zich op het organiseren van directe veiligheid bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Wanneer de directe veiligheid is hersteld wordt gewerkt aan blijvende veiligheid door het aanpakken van de belangrijkste oorzaken en risicofactoren. Dit doet Veilig Thuis samen met ketenpartners in de regio Haaglanden.

De Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij (vermoedens van) kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Met de Meldcode komen slachtoffers eerder in beeld en kan er eerder hulp ingezet worden. Daarvoor is het nodig dat beroepskrachten goed uit de voeten kunnen met signalen en wanneer dat nodig is situaties van vermoedens van onveiligheid melden bij Veilig Thuis. De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en

kindermishandeling stelt voor professionals (die werkzaam zijn in een van de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp of justitie) een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Ook kunnen burgers (eventueel anoniem) een adviesvraag stellen of melding doen bij Veilig Thuis.

Om in te schatten of er in een situatie sprake is van acute of structurele onveiligheid is het van belang een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de aard en ernst van de problematiek. Huiselijk geweld en kindermishandeling betreft problematiek die vaak jaren duurt en van generatie op generatie doorloopt. Het risico op herhaald slachtofferschap is groot. Daarom is het van belang dat Veilig Thuis signalen van verschillende melders kan combineren, ook over een langere periode van tijd. Het is daarom van belang dat ernstige signalen en vermoedens van ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling altijd worden gemeld, zodat ze 'op de radar komen' bij Veilig Thuis.

Veilig Thuis Haaglanden voert voor de 9 gemeenten de taak uit die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning. Daarnaast heeft VTH de taak om zogenaamde overige zorgmeldingen door te geleiden naar de lokale teams van de gemeenten omdat de politie deze meldingen niet rechtstreeks naar de lokale teams mag sturen.

Veilig Thuis Haaglanden is een organisatie in ontwikkeling. In deze bestuursperiode bouwt VTH verder aan een stabiele organisatie en het verder op orde brengen van de

dienstverlening. De afgelopen jaren zijn hier stappen in gezet en zijn er door het bestuur middelen beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van Veilig Thuis Haaglanden.

Het bestuur erkent dat het hebben van voldoende personeel essentieel is voor het realiseren van de doelstelling met betrekking tot het stabiel houden van de wachtlijst én voor het verminderen van de werkdruk van het personeel. Afgelopen jaren is volop ingezet op het werven en behouden van personeel. De uitstroom van personeel is de afgelopen periode afgenomen en werving verloopt goed in combinatie met de beschikbaarheid van een flexibele schil die past binnen de wet DBA.

Voor Veilig Thuis Haaglanden zet het bestuur de komende jaren in op de volgende prioriteiten:

- Stabiliseren van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.
- Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen.
- Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers.
- Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.
- Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.
- Samenwerking netwerkpartners en lokale teams van gemeenten.

Wachtlijst en wettelijke termijnen

Het bestuur wil komende jaren blijven werken aan het

stabiliseren van de wachtlijst en het werken binnen de wettelijke termijnen. Het bestuur acht dit van belang omdat het wenselijk is om zo snel mogelijk na een veiligheidsbeoordeling de benodigde hulp wordt ingezet in het huishouden. Hierbij is Veilig Thuis ook afhankelijk van de ruimte die er is bij hulpaanbieders om casuïstiek op te pakken. Veilig Thuis probeert afspraken te maken over deze overbruggingszorg. Om deze ambitie vorm te geven is het noodzakelijk om de term wachtlijst en de werkwijze van VTH rondom de wachtlijst nader te duiden.

De wachtlijst betreft de meldingen ná de fase van veiligheidsbeoordeling door VTH en vóór de fase dat een onderzoeker van VTH de zaak op zich neemt en start met een dienst. Bij binnenkomst van meldingen en het doen van veiligheidsbeoordelingen wordt door VTH altijd voorrang gegeven aan de spoedzaken. Dit betekent dat VTH-casussen sneller worden opgepakt wanneer er signalen van acute onveiligheid bestaan in relatie tot huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Ook in de aanpak van de wachtlijst geldt dat bij het starten van een dienst en in binnen wachtlijstbeheer continu wordt gekeken naar de zwaarte en urgentie van de casuïstiek. Daarbij wordt ook bekeken of er nieuwe signalen zijn waardoor de prioritering van de zaken moet worden herzien. De wachtlijst heeft zodoende geen invloed op de interventiesnelheid van Veilig Thuis Haaglanden in acute situaties.

Meerjarenbeleidsplan 2023-2027

In 2023 is binnen Veilig Thuis Haaglanden een meerjarenbeleidsplan geformuleerd. Dit plan beschrijft waar de organisatie zich de komende jaren op moet richten om het doel, duurzaam stoppen van huiselijk geweld en een veilig thuis voor iedereen, te bereiken en de visie te realiseren. Er wordt binnen Veilig Thuis Haaglanden gewerkt aan de volgende vijf pijlers:

1. Positionering – er wordt duidelijk geformuleerd en gecommuniceerd waar VTH van is;
2. Samenwerking met partners – VTH optimaliseert samenwerking met partners om huiselijk geweld duurzaam te stoppen;
3. Kwaliteit dienstverlening – VTH zet in op het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening door te werken aan de verbetering van triage, onderzoek en dossiervorming;
4. Personeel – VTH werkt blijvend aan de balans van het personeelsbestand en het behouden van de optimale werkomgeving voor medewerkers;
5. Lerende organisatie – VTH blijft zich voortdurend verbeteren door het verder ontwikkelen en overdragen van expertise en het benutten van inzichten van cliënten en ervaringsdeskundigen.

Aansluiting landelijke ontwikkelingen

VTH volgt alle relevante beleidskaders en neemt proactief deel aan het verbeteren van de ketensamenwerking om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen. De belangrijkste beleidskaders voor VTH zijn het Toekomstscenario en de meerjarenagenda van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT).

Een belangrijke inhoudelijke ontwikkeling is de landelijke aanpak van femicide en gendergerelateerd geweld. Uit onderzoek blijkt dat het belangrijk is dat er bij het signaleren en bestrijden van geweld aandacht is voor de invloed van gender, omdat de aanpak daardoor effectiever wordt. Voor Veilig Thuis Haaglanden geldt dat op het gebied van vakmanschap en deskundigheidsbevordering aandacht wordt besteed aan deze ontwikkelingen.

Meerjarenagenda Landelijk Netwerk Veilig Thuis

Nederland telt 25 regionale Veilig-Thuisorganisaties (VT's) die met elkaar voortdurend werken aan verbetering van de kwaliteit

van hun werk. De VT-organisaties zijn verenigd in het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT).

Veilig Thuis organisaties hebben een aantal unieke functies die in de jeugd- en gezinsbeschermingsketen een plek krijgen; geïntegreerde crisisinterventie, advies- ondersteunings- en meldfunctie, veiligheid- en beschermingsonderzoek en kennis en expertiseplatform. Deze uitgangspunten van de meerjarenagenda vormen de vier strategische pijlers:

Pijler 1: Veilig Thuis wil een laagdrempelige organisatie zijn, herkenbaar en transparant in advies, melding en crisis bij aanpak huiselijk geweld & kindermishandeling.

Pijler 2: De kwaliteit van onderzoek en monitoring is onafhankelijk, integraal en gericht op alle betrokkenen, inclusief borging van hoor en wederhoor en gefundeerde feitenuitspraken.

Pijler 3: Het verkrijgen en landelijk borgen van specialistische kennis over bijzondere vormen van geweld of mishandeling en structureel gebruik maken van beleidsinformatie, wetenschappelijke inzichten en instrumenten.

Pijler 4: De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vraagt een goed samenspel van gemeenten, zorg- en justitieorganisaties. Veilig Thuis is een lerende organisatie en wil samen met haar netwerkpartners aandacht hebben voor samen leren, afstemmen, nauw samenwerken en ervaringen opdoen om landelijk en regionaal de samenwerking op diverse gebieden te versterken.

Veilig Thuis Haaglanden volgt de pijlers van de meerjarenagenda. De strategische pijlers sluiten aan bij de opgaven van VTH. Crisisdiensten zullen 24/7 beschikbaar en bereikbaar worden met duidelijke routing, specialismes en nummer. Daarnaast wordt bijvoorbeeld voor de expertisegroepen binnen Veilig Thuis Haaglanden gebruik gemaakt van specialistische kennis over

bijzondere vormen van geweld of mishandeling van het landelijk netwerk. Ook op het onderwerp Toekomstscenario wordt samengewerkt met het landelijk netwerk, onder andere om de aanpak 0 tot 100 jaar goed te borgen. Want het Toekomstscenario kent een oorsprong in het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen, terwijl de Veilig Thuis organisaties een brede focus hebben, namelijk ook op volwassenen.

Tenslotte wordt er vanuit LNV ingezet op traumasensitief werken. De afspraak is gemaakt dat binnen alle Veilig Thuis organisaties de komende jaren wordt ingezet op dit speerpunt. Medewerkers van alle functies worden getraind over traumasensitief werken en secundaire traumatisering.

Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

De huidige jeugdbeschermingsketen is complex georganiseerd met veel betrokken organisaties zoals lokale wijkteams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. De verschillende schakels sluiten niet altijd op elkaar aan en kampen allemaal met wachtlijsten, met als gevolg dat de juiste hulp en bescherming tekort kan schieten. Daar moet verandering in komen. In de landelijke aanpak van het Toekomst Scenario Kind- en gezinsbescherming wordt onderzocht hoe de keten opereert, waar in de keten knelpunten ontstaan en hoe deze op te lossen.

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming dat in opdracht van de ministeries van JenV, VWS en VNG is ontwikkeld, biedt perspectief hoe de jeugdbeschermingsketen er slimmer en effectiever uit kan zien. Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er straks uit zou kunnen zien.

Centraal in het scenario staat de hulp en bescherming van het kind en gezin in onveilige en bedreigende situaties. Het doel is om tijdig passende hulp en bescherming te bieden aan kinderen en gezinnen. De basisprincipes van het scenario zijn gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend. In het kort zijn de doelen van het Toekomstscenario als volgt:

- Er komt één vast gezicht binnen het lokaal team dat samen optrekt met een professional uit het (op te richten) Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin krijgt een vast team van professionals dat gedurende de hulpverleningsperiode betrokken blijft. Kinderen en gezinnen hoeven dus niet steeds opnieuw hun verhaal te doen.
- In het Regionaal Veiligheidsteam zijn functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht.
- Dicht bij deze professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis van kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld. Professionals worden gefaciliteerd om samen te werken en een lerende omgeving te vormen. Er wordt gezinsgericht samengewerkt aan effectieve en duurzame veiligheid. Het scenario komt hiermee tegemoet aan wat de meest kwetsbare gezinnen en huishoudens nodig hebben, met een brede blik van 0 tot 100 jaar.

De regio Haaglanden, Jeugdbescherming west, de Raad voor de Kinderbescherming, William Schrikker Stichting, Veilig Thuis Haaglanden, Stichting Perspektief en Impegno zijn een regionale proeftuin gestart waarin het beproeven van het toekomstscenario centraal staat en om daarmee perspectief te bieden voor enerzijds gezinnen en kinderen, en anderzijds voor de professionals werkzaam in de keten. Met de proeftuin wordt sterker ingezet op een vroegtijdige, integrale en verklarende

analyse waardoor samen met het gezin en het netwerk onderzocht wordt wat er nodig is om de veiligheid te vergroten en te borgen.

In de eerste fase is de werkwijze in twee gemeenten ontwikkeld en uitgerold. Vanaf januari 2026 zal fase 2.0 in werking treden waarbij de werkwijze beproefd en doorontwikkeld wordt. In deze fase wordt een vertaalslag gemaakt naar het vastleggen van de nieuwe werkwijze en het formaliseren van de werkprocessen zodat het breder en op grotere schaal ingezet kan worden.

Mogelijk gaat het Toekomstscenario ook organisatorische consequenties hebben voor de Veilig Thuis organisaties in Nederland. Dit is afhankelijk van landelijke besluitvorming. Naar ~~alle~~-verwachting komt er 2026 meer duidelijkheid over het stelsel. Daarna wordt inzichtelijk gemaakt wat de betekenis is voor Veilig Thuis Haaglanden.

Hervormingsagenda Jeugd

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 opgesteld. Deze agenda heeft het doel de knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Deze hervormingsagenda en bezuinigingen kunnen van invloed zijn op Veilig Thuis. Veilig Thuis Haaglanden zal de ontwikkelingen rondom de agenda volgen.

Aanpak femicide en gendergerelateerd geweld

Femicide, oftewel gendergerelateerde moord of doodslag van een vrouw, is de ernstigste vorm van geweld tegen meisjes en vrouwen. Bij moord en doodslag van vrouwen kan gender een rol spelen in de geweldsdynamiek. Vrouwen worden in Nederland disproportioneel vaker gedood door hun (ex-)partner of een familielid dan mannen. In regio Haaglanden is dat niet anders. In verschillende onderzoeken worden belangrijke voorspellers van femicide uitgelicht, zoals een geschiedenis van intieme terreur (ook wel dwingende controle genoemd), een aanstaande

echtscheiding en/of stalking van de ex-partner.

Een van de speerpunten in de landelijke aanpak is deskundigheidsbevordering om gendergerelateerd geweld eerder en beter in beeld te krijgen, te stoppen en duurzaam op te lossen. Als onderdeel van het speerpunt deskundigheidsbevordering gendergerelateerd geweld, wordt landelijk ingezet op het vroegtijdig herkennen van de rode vlaggen van intieme terreur en femicide, zoals pogingen tot verwurging, geweld tijdens zwangerschap of onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van het slachtoffer. Samen met onder andere de regionale Veilig Thuis organisaties en instellingen voor vrouwenopvang wordt bekeken hoe de veiligheidsbeoordeling kan worden verbeterd. Veilig Thuis Haaglanden volgt deze ontwikkelingen en zet voor de eigen medewerkers in op deskundigheidsbevordering in de breedte van huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook specifiek op kennis over femicide, gendergerelateerd geweld en intieme terreur.

VTH participeert daarnaast in diverse nieuwe pilots, zoals de pilot Stalking waarin samen met ketenpartners wordt gewerkt aan de verbetering van de aanpak van (ex)partnerstalking. Daarbij is de pilot 'slachtofferdevice' gestart. Dit device is een apparaat dat werkt door middel van GPS en gekoppeld is aan de elektronische enkelband van de verdachte of veroordeelde. Dit wordt ingezet om slachtoffers van stalking te beschermen. Ook loopt de pilot Gezamenlijke Triage & Regie (GTR) waarbij Veilig Thuis Haaglanden in samenwerking met andere partijen werkt aan een eenduidige, systeemgerichte en multidisciplinaire samenwerking om slachtoffers van seksueel misbruik en seksueel geweld – en hun systeem – sneller en beter te ondersteunen.

Samenwerking netwerkpartners en lokale teams

Er zijn verschillende ontwikkelingen gaande op het verbeteren

van de samenwerking in de keten in de aanpak van huiselijk geweld.

Regiovisie

In het najaar van 2022 is besloten de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld 2019-2022 te verlengen tot en met 2025. De looptijd van de regiovisie valt daarmee in deze bestuursperiode. Voor de ontwikkelopgave monitoring geldt dat de gemeenten uit de regio en Veilig Thuis Haaglanden samen de beschikbare monitors omzetten in bruikbare kennis voor verbetering van de regionale ketensamenwerking.

Verder wordt er sinds een aantal jaar gewerkt aan het vergroten van de samenwerking tussen Veilig Thuis Haaglanden en de lokale teams van de gemeenten. Maar ook aan de samenwerking met het Zorg- en veiligheidshuis Haaglanden en de vele andere netwerkpartners. In gezamenlijkheid zijn verschillende projecten en interventies ingezet gericht op een betere samenwerking, 'het spreken van dezelfde taal' en het realiseren van een betere aanpak rondom complexe casuïstiek. Voorbeeldprojecten zijn onder andere: Intensief Casemanagement, Gefaseerd samenwerken aan veiligheid, de multidisciplinaire aanpak, Maatwerk en regie (met gemeente Den Haag), de pilot slachtofferdevice en de pilot Stalking.

VTH wil in samenwerking met netwerkpartners (inclusief gemeenten) komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten door het uitdragen van expertise door expertisegroepen. VTH beoogt kennis op te blijven doen en uit te dragen en werkt blijvend aan het investeren in expertgroepen op het gebied van complexe scheidingen, eengerelateerd geweld, ouderenmishandeling, seksueel geweld/misbruik, licht verstandelijke beperking (LVB) en (ex-partner) stalking

Versterken lokale teams

Het doel is dat elke gemeente stevige lokale (wijk)teams inricht die goed zijn toegerust op hulpverlening om de cirkel van geweld in gezinnen en huishoudens te kunnen doorbreken. En dat rollen, taken en verantwoordelijkheden helder zijn belegd met duidelijk eigenaarschap binnen een netwerksamenwerking.

Prioriteiten Veilig Thuis Haaglanden:

- *Stabiliseren van de wachtlijst en zoveel als mogelijk is werken binnen de wettelijke termijnen, waarbij de primaire focus ligt op het zo spoedig mogelijk in contact komen met direct betrokkenen om afspraken te maken over de veiligheid.*
- *Versterken en blijven uitdragen van de expertiserol en deskundigheid om de ketenpositie als expertisecentrum te verstevigen*
- *Blijven inzetten op werven en behouden van (vast) personeel en het creëren van de optimale werkomgeving voor medewerkers*
- *Als organisatie voortdurend blijven verbeteren door het werven en overdragen van kennis en ervaring.*
- *Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming*
- *Samenwerking met netwerkpartners en lokale teams*

GR Algemeen: een toekomstbestendige regeling

De 9 gemeenten in Haaglanden zijn opdrachtgever van deze gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). Maatschappelijke ontwikkelingen gaan snel en vragen om flexibiliteit om hier mee om te gaan. Niet alleen van gemeenten maar ook van GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden. Goed samenspel tussen de gemeenten, de GR en de uitvoeringsorganisaties is daarom belangrijk.

Begin 2022 is het evaluatierapport "Van stabiliseren naar ontwikkelen, toekomstgerichte evaluatie GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden" opgeleverd. Een belangrijke handreiking uit dit rapport was het opstellen en bijhouden een meerjarige agenda. Met de update van deze bestuursagenda geeft het bestuur invulling aan deze handreiking.

Voor de periode 2023 tot en met 2026 zal verder opvolging gegeven worden aan de uitvoeringsagenda die naar aanleiding van de evaluatie is opgesteld. In juni 2024 zijn de regeling zelf, conform de Wgr, en de gewijzigde statuten plus onderliggende documenten vastgesteld. Met deze set aan wijzigingen van de formele documenten is de regeling weer toekomstbestendig.

Het is van belang om de gemeenteraden van de 9 deelnemende gemeenten goed mee te nemen in de inhoudelijke ontwikkelingen rondom GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Dit doen we via de reguliere planning en control documenten, waarbij we continu zoeken naar verbetering van de informatievoorziening richting de deelnemende gemeenten.

Met het oog op de verkiezingen van 2026 en de bijbehorende bestuurswissel zal de GR-ondersteuning in samenwerking met de gemeenten en uitvoeringsorganisaties aan de slag gaan met een helder inwerkdocument en -proces om zowel de gemeenteraden als de nieuwe bestuurders mee te nemen in de werking onze gemeenschappelijke regeling en het bestuur.

Prioriteiten GR algemeen:

- *Blijvend opvolging geven aan de evaluatie van de GR en de uitvoeringsagenda*
- *Blijvend betrekken van gemeenteraden bij de inhoudelijke ontwikkelingen*
- *Vorbereiden op de gemeenteraadsverkiezingen en bestuurswisselingen*